

Kaisa Garedeu ps

Toimenpidealoite sellaisen lainsäädännön edistämisestä, että koulukiusaaja olisi mahdollista velvoittaa vaihtamaan koulua

Eduskunnalle

Tiistaina 2.4.2024 tapahtunut kouluampuminen on ääriesimerkki kouluissa tapahtuvasta väkivallasta. Lievempää väkivaltaa sekä fyysistä ja verbaalista kiusaamista tapahtuu päivittäin. Vuoden 2023 Kouluterveyskyselyn mukaan aiempaa suurempi osuus vastaajista oli kokenut kiusaamista vähintään kerran viikossa. Ilmiö toistui jokaisella kouluasteella.

Koulukiusaaminen, tai oikeammin kouluväkivalta, voi olla esimerkiksi fyysistä satuttamista, uhkailua, varastamista, pilkkaamista ja ulkopuolelle jättämistä. Kouluväkivallan uhriksi joutuminen jättää aina jäljet, jotka voivat oireilla monin tavoin jopa vuosien ajan. Kaikkein surullisimmissa tapauksissa kiusattu on päätenyt itsemurhaan tai kostamaan kiusaajilleen hirvittävällä ja peruuttamattomalla tavalla.

Yhtään tällaista tapausta ei saisi Suomessa enää sattua. Kaikkeen koulukiusaamiseen ja väkivaltaan sekä sen uhkaan on kouluissa puututtava viipymättä. Kouluilla on oltava riittävä keinovalikoima kiusaamiskierteiden katkaisemiseksi. Koulujen kiusaamisen vastaiset suunnitelmat ja toimet ovat oikeansuuntaisia, mutta eivät vielä riittäviä. Edelleen kiusattu on se, joka joutuu vaihtamaan koulua, kun taas kiusaaja saa jäädä tuttuun ympäristöön ilman suurempia seuraamuksia. Maksimirangaistus kiusaajalle on tällä hetkellä määräaikainen koulusta erottaminen kolmen kuukauden ajaksi. Alle 15-vuotiaat eivät ole rikosoikeudellisessa vastuussa, mutta voivat olla vahingonkorvausvelvollisia.

Hallitusohjelman mukaan hallitus aikoo turvata jokaisen lapsen oikeuden turvalliseen oppimisympäristöön ja koulurauhaan. Lisäksi hallitus lupaa vahvistaa kiusaamisen uhriksi joutuneen oppilaan oikeusturvaa sekä mahdollisuutta jatkaa omassa koulussaan. Käytännössä uhriksi joutuneen oppilaan oikeudenmukaista kohtelua parantaisi muun muassa se, että kiusaaja olisi mahdollista määrätä vaihtamaan koulua.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin kiusaamisen uhrien oikeusturvan parantamiseksi sekä sellaisen lainsäädännön edistämiseksi, että koulukiusaaja olisi mahdollista velvoittaa vaihtamaan koulua.

Toimenpidealoite TPA 14/2024 vp

Helsingissä 3.4.2024

Kaisa Garede w ps